

U Čakovcu, 29.01.2016. godine

**GRADU ČAKOVCU
OPĆINI NEDELIŠĆE
OPĆINI STRAHONINEC
OPĆINI ŠENKOVEC
OPĆINI OREHOVICA
OPĆINI MALA SUBOTICA**

Na temelju stavka 5. Članka 32. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 94/13), GKP ČAKOM d.o.o. podnosi sljedeće

IZVIJEŠĆE O RADU TIJEKOM 2015. GODINE

Općenito

GKP ČAKOM d.o.o. je tijekom 2015. godine pružalo uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada na području Grada Čakovca, Općine Nedelišće, Općine Šenkovec, Općine Strahoninec, Općine Orehovica i Općine Mala Subotica temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13 – dalje u tekstu: Zakon o održivom gospodarenju otpadom). Uslugu prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada tijekom 2015. godine GKP ČAKOM d.o.o. pružao je na užem području Grada Čakovca (naselje Čakovec), u Općini Mala Subotica i Općini Šenkovec (od 01.05.2015. godine). Tijekom 2015. godine su Grad Čakovec, Općina Nedelišće, Općina Šenkovec, Općina Strahoninec i Općina Orehovica svojim odlukama donesenim sukladno stavku 4. članka 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, utvrdili GKP ČAKOM d.o.o. kao davatelja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, odnosno davatelja javne usluge prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada.

Aktivnosti

Obavljajući uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada tijekom 2015. godine GKP ČAKOM d.o.o. je utvrdilo da prikupljene količine komunalnog otpada rastu u Općini Nedelišće, Općini Strahoninec i Općini Šenkovec, odnosno padaju u Gradu Čakovcu i Općini Orehovica (*tablica 1.*).

Korisnicima fizičkim osobama je omogućeno odvojeno skupljanje (primarna selekcija) sedam frakcija komunalnog otpada „na kućnom pragu“ („od vrata do vrata“, „door to door“) kroz sustav vreća za odvojeno skupljanje. Pored ovog sustava u Gradu Čakovcu funkcionira tzv. „bring“ sustav s kontejnerima za papir, staklo i plastiku/metale grupiranim u zelene otoke (na lokaciji Tome Masaryka, Ivana pl. Zajca, Istarsko naselje, 17. Rujna 1991. i Jug-Betex u Čakovcu), a na raspolaganju je i reciklažno dvorište u koje građani sami donosu odvojeno skupljene frakcije otpada. Pregled količina otpada po frakcijama dan je u *tablici 2.* (u prilogu).

Miješani komunalni otpad (MKO) učestvuje u strukturi komunalnog otpada u rasponu od 49,23 % do 75,98 %, odnosno odvojeno skupljeni otpad (OSO) učestvuje u rasponu od 24,02 % do 50,77 %. Povoljan odnos MKO i OSO je u Općini Šenkovec (49,23 % : 50,77 %) i Gradu Čakovcu (53,33 % : 46,67 %), a nešto lošiji je u Općini Strahoninec (62,35 % : 37,65 %), Općini Mala Subotica (65,41 % : 34,59 %), Općini Nedelišće (73,54 % : 26,46 %) i u Općini Orehovica (75,98 % : 24,02 %). Situacija je u stvarnosti nešto bolja jer na prikazane količine OSO treba dodati ambalažu s povratnom naknadom, EE otpad i druge vrste otpada koje su posebne kategorije otpada kojima ne gospodarimo i čije količine nam nisu poznate.

Reciklažno dvorište je namijenjeno korisnicima - fizičkim osobama s područja svih šest JLS, a takvo zajedničko korištenje je omogućeno sklapanjem Sporazuma o zajedničkoj suradnji na području gospodarenja otpadom, potpisnici kojeg su Grad Čakovec, Općina Nedelišće, Općina Strahoninec, Općina Šenkovec, Općina Orehovica i Općina Mala Subotica (Sporazum od 19.11.2014. godine).

Svi korisnici su početkom godine dobili četiri kupona, od kojih su dva za odvoz glomaznog otpada (max. 2m³/kupon), jedan za preuzimanje vreća za odvojeno skupljanje i jedan za prihvatanje otpada u reciklažnom dvorištu. Korisnici - fizičke osobe mogu u reciklažno dvorište dovesti i predati sve vrste otpada prikazane u *tablici 3.* (u prilogu).

Količine otpada po pojedinim frakcijama i po jedinicama lokalne samouprave prikazane su u *grafikonu 1.* (u prilogu).

U mjesnim odborima na području Grada Čakovca, na području Općine Šenkovec, Općine Strahoninec i Općine Mala Subotica uveden je obračun i naplata usluge po ispražnjenjnoj posudi. Navedeni način obračuna i naplate se najdulje primjenjuje u Općini Šenkovec (od 01.04.2010. godine) i Općini Strahoninec (od 01.01.2011. godine). U Gradu Čakovcu se ovaj način primjenjuje u sjevernim mjesnim odborima (od 01.01.2012. godine), južnim mjesnim odborima (od 01.01.2013. godine), a u mjesnom odboru Štefanec se primjenjuje od prelaska tog mjesnog odbora u sastav Grada Čakovca (od 01.07.2013. godine). Ulaskom Općine Mala Subotica u suvlasništvo GKP Čakom d.o.o. i s početkom pružanja usluga gospodarenja s otpadom u toj općini je implementiran sustav obračuna i naplate po ispražnjenjnoj posudi (od 01.01.2015. godine). Ovaj način obračuna je pravedniji za korisnike, a stimulira ih na odvojeno skupljanje otpada. Provedene analize primjene sustava obračuna i naplate usluge po ispražnjenjnoj posudi ukazuju na slijedeće glavne trendove:

- smanjenje ukupne količine otpada,
- smanjenje količine i udjela MKO (miješanog komunalnog otpada),
- porast količine i udjela OSO (odvojeno skupljenog otpada)

Kada u obzir uzmemo i odvojeno prikupljanje BKO (biorazgradivog komunalnog otpada) putem smeđe kante koje se primjenjuje u naselju Čakovec (od 01.01.2012. godine), u Općini Mala Subotica (od 01.01.2015. godine) i u Općini Šenkovec (od 01.05.2015. godine) lakše

možemo razumjeti razlike u količini odvojeno skupljenog otpada koje se pojavljuju između pojedinih promatranih jedinica lokalne samouprave, od kojih su pojedine međusobno jako slične po strukturi, navikama i načinu života stanovništva. Količine pojedinih frakcija otpada prikazane su u *grafikonu 1.* (u prilogu).

Osim razlika u načinu obračuna i naplate i dalje su prisutne razlike u režimu (učestalosti) odvoza miješanog komunalnog otpada. U Gradu Čakovcu, Općini Strahoninec, Općini Šenkovec i Općini Mala Subotica komunalni otpad odvozimo u ritmu jednom tjedno, dok u Općini Nedelišće i Općini Orehovica komunalni otpad odvozimo u ritmu svakih četrnaest dana. I ova činjenica ima utjecaj na ponašanje korisnika jer je evidentno da korisnici koji imaju tjedni ritam odvoza, manje pažnje pridaju odvojenom skupljanju otpada (primarnoj selekciji), za razliku od korisnika u dvotjednom režimu, koji imaju na raspolaganju manji volumen za odlaganje komunalnog otpada, zbog čega su na neki način prisiljeni više pažnje posvetiti odvojenom skupljanju (primarnoj selekciji).

Poseban problem je prikupljanje komunalnog otpada u romskim naseljima. Na području šest JLS koje pokrivamo javnom uslugom prikupljanja MKO, BKO i OSO nalaze se četiri romska naselja:

- Kuršanec u Gradu Čakovcu,
- Parag u Općini Nedelišće,
- Romsko naselje u Općini Orehovica,
- Piškorovec u Općini Mala Subotica.

Zbog načina života koji često podrazumijeva prekapanje po spremnicima za otpad i prikupljanje otpada koji potom stanovnici romskih naselja dovoze iz drugih sredina, zbog još uvijek prisutne stihijske izgradnje nekih naselja i nedovoljne komunalne infrastrukture, kao i zbog nezaposlenosti i neobrazovanosti stanovnika u romskim naseljima uočavamo slijedeće specifične probleme:

- 1.) prosječna zapreminska masa MKO (miješanog komunalnog otpada) u romskim naseljima je dva, a ponegdje i tri, puta veća u odnosu na ostala naselja na području koje GKP Čakom d.o.o. pokriva uslugom. Posljedica ovako velike zapreminske mase su česta pucanja spremnika za otpad koji nisu projektirani i izvedeni da bi podnosili tolika opterećenja i povećani troškovi zbrinjavanja otpada zbog kojih bi cijena u romskim naseljima trebala biti proporcionalno veća,
- 2.) stanovnici svjesni nemoći i nezainteresiranosti sustava odlažu u spremnike sve što stignu bez obzira na pruženu mogućnost odvojenog skupljanja otpada, zbog čega u spremnicima završava problematični i opasan otpad (animalni otpad, baterije...),
- 3.) nepropisno i prenisko vođene električne instalacije onemogućavaju prolaz komunalnim vozilima te ugrožavaju život i zdravlje, kako naših radnika, tako i stanovnika naselja,
- 4.) veliki broj mještana, uglavnom djece koja se, usprkos zabrani zadržavanja u radnom djelokruhu stroja i upozorenjima naših radnika, kreću u neposrednoj blizini komunalnih vozila, ugrožavajući na taj način vlastitu sigurnost i otežavajući normalan rad našim radnicima,
- 5.) samoinicijativno ubacivanje otpada u komunalna vozila koja čine pojedini stanovnici kojima zaduženi spremnik nije dovoljan – protivno načelu „onečišćivač plaća“ koje propisuje Zakon o održivom gospodarenju otpadom,
- 6.) verbalne prijetnje komunalnim radnicima, povremeno kamenovanje radnika i komunalnih vozila i
- 7.) posljednji, ali iznimno važan problem koji se javlja u romskim naseljima je niska stopa naplate javne usluge prikupljanja MKO (miješanog komunalnog otpada).

Grad Čakovec i dalje plaća iz proračuna troškove javne usluge prikupljanja MKO (miješanog komunalnog otpada) za pripadnike romske nacionalne manjine, u Općini Nedelišće i Općini Orehovica je usluga omogućena kupnjom posebnih naplatnih vreća za prikupljanje miješanog

komunalnog otpada. U Općini Mala Subotica se stanovnicima odvozi MKO iz spremnika zapremine 120 litara i za tu uslugu im se redovno izdaju uplatnice. Obzirom da većina stanovnika romskog naselja Piškorovec prima novčanu pomoć Centra za socijalnu skrb, a važeći cjenik za takve korisnike predviđa 50% popusta, većina ih koristi popust i prima uplatnice koje su 50% manje od redovne cijene za predmetni nivo usluge. Nažalost, i uz veliki popust, odnosno simboličnu cijenu, postotak naplate u romskim naseljima je zabrinjavajuće mali – gotovo zanemariv. Takvo katastrofalno stanje naplate usluge direktno ugrožava jedno od četiri načela gospodarenja otpadom koja propisuje Zakon o održivom gospodarenju otpadom – „načelo samodostatnosti“.

Kako bi na području pružanja usluga postigli što je moguće veći stupanj odvajanja otpada (primarnu selekciju) iz miješanog komunalnog otpada, i kako bi se što je moguće više približili zacrtanim ciljevima u gospodarenju otpadom, GKP ČAKOM d.o.o. je u suradnji s Gradom Čakovcem tijekom 2015. godine nastavio s izobrazno – informativnim aktivnostima usmjerenim prema korisnicima usluga gospodarenja s otpadom. S tim u vezi, tijekom 2015. godine, Grad Čakovec je aplicirao na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost glede sufinanciranja predloženog programa izobrazno – informativnih aktivnosti koji je dogovoren kako za područje Grada Čakovca, tako i za područje Općina: Nedelišće, Strahoninec, Šenkovec, Orehovica i Mala Subotica. U skopu tog programa, ugovoreno je emitiranje crtanih filmova napravljenih u suradnji s voditeljima Škole animiranog filma na lokalnoj televiziji, provođenje više edukativnih radionica kojima su bile obuhvaćene škole i vrtići te javne tribine koje se trebaju odraditi početkom 2016. godine.

ZAKLJUČAK

Rezultati postignuti u izvještajnom razdoblju potvrđuju visok stupanj usklađenosti sa zahtjevima iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Potpuno usklađenje sa zahtjevima iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom tek treba uslijediti nakon donošenja Uredbe o komunalnom otpadu i drugih podzakonskih akata koji proizlaze iz tog zakona i koji će precizno odrediti brojna pitanja važna za daljnje pružanje ovih javnih usluga.

S poštovanjem,

GKP ČAKOM d.o.o.
Direktor
Snježana Tkalčec Avirović, mag.iur.

Tablica 1.

Prikupljeni i prevezeni komunalni otpad tijekom 2015. godine (tona)				
Vrsta/porijeklo otpada	2014.	2015.	razlika	indeks
1	2	3	4 (3-2)	5 (3:2 %)
Komunalni otpad/Grad Čakovec	6.709,51	6.696,80	-12,71	99,81%
Komunalni otpad/Općina Nedelišće	1.501,48	1.524,24	22,76	101,52%
Komunalni otpad/Općina Orehovica	346,87	324,19	-22,68	93,46%
Komunalni otpad/Općina Strahoninec	426,92	445,18	18,26	104,28%
Komunalni otpad/Općina Šenkovec	539,72	565,54	25,82	104,78%
Komunalni otpad/Mala Subotica		589,79		
Komunalni otpad – sve JLS ukupno	9.524,50	10.145,74	621,24	106,52%
Proizvodni (industrijski) otpad	8.030,43	5.894,55	-2.135,88	73,40%
S V E U K U P N O	17.554,93	16.040,29	-1.514,64	91,37%

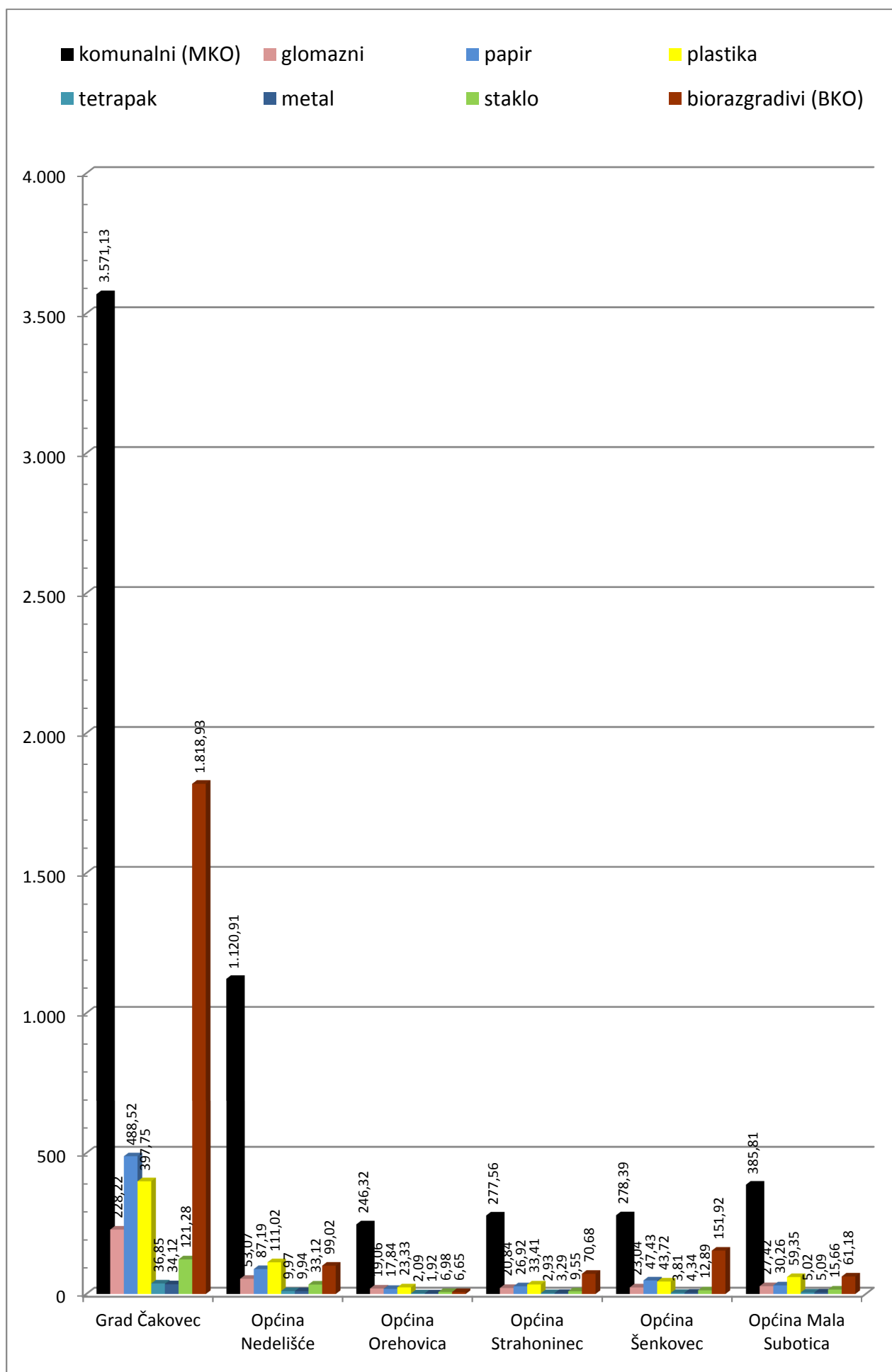
Tablica 2.

Struktura skupljenog i prevezenog komunalnog otpada tijekom 2015. po JLS (tona)									
JLS	komunalni	glomazni	papir	plastika	tetrapak	metal	staklo	bioraz-gradivi	UKUPNO
Grad Čakovec	3.571,13	228,22	488,52	397,75	36,85	34,12	121,28	1.818,93	6.696,80
	53,33%	3,41%	7,29%	5,94%	0,55%	0,51%	1,81%	27,16%	
Općina Nedelišće	1.120,91	53,07	87,19	111,02	9,97	9,94	33,12	99,02	1.524,24
	73,54%	3,48%	5,72%	7,28%	0,65%	0,65%	2,17%	6,50%	
Općina Orehovica	246,32	19,06	17,84	23,33	2,09	1,92	6,98	6,65	324,19
	75,98%	5,88%	5,50%	7,20%	0,64%	0,59%	2,15%	2,05%	
Općina Strahoninec	277,56	20,84	26,92	33,41	2,93	3,29	9,55	70,68	445,18
	62,35%	4,68%	6,05%	7,50%	0,66%	0,74%	2,15%	15,88%	
Općina Šenkovec	278,39	23,04	47,43	43,72	3,81	4,34	12,89	151,92	565,54
	49,23%	4,07%	8,39%	7,73%	0,67%	0,77%	2,28%	26,86%	
Općina Mala Subotica	385,81	27,42	30,26	59,35	5,02	5,09	15,66	61,18	589,79
	65,41%	4,65%	5,13%	10,06%	0,85%	0,86%	2,66%	10,37%	
UKUPNO	5.880,12	371,65	698,16	668,58	60,67	58,70	199,48	2.208,38	10.145,74
	57,96%	3,66%	6,88%	6,59%	0,60%	0,58%	1,97%	21,77%	

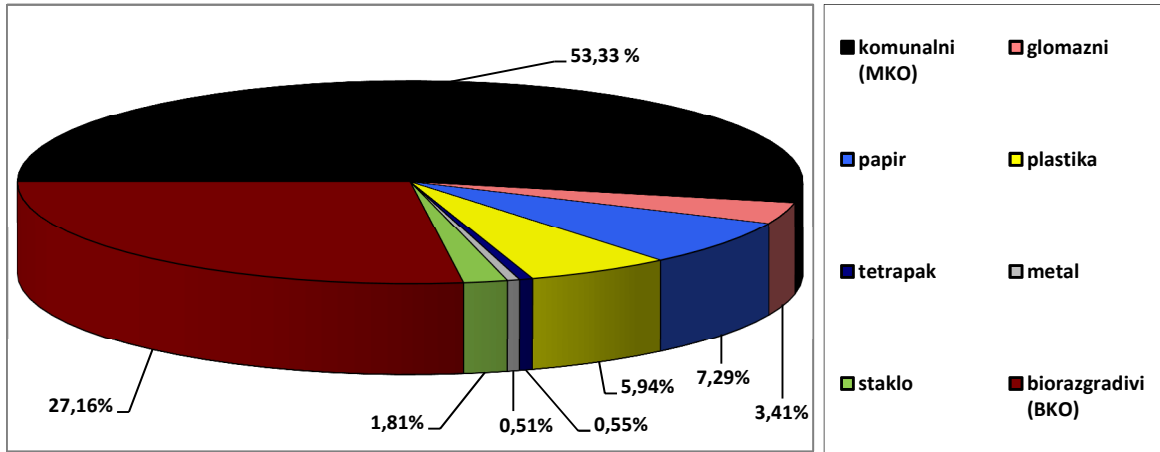
Tablica 3.

R.br.	Vrsta	KBO	Naziv otpada prema katalogu otpada
1.	PROBLEMATIČNI OTPAD	20 01 13*	Otapala
2.		20 01 14*	Kiseline
3.		20 01 15*	Lužine
4.		20 01 17*	Fotografske kemikalije
5.		20 01 19*	Pesticidi
6.		20 01 21*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
7.		20 01 23*	Odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
8.		20 01 26*	Ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
9.		20 01 27*	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole koje sadrže opasne tvari
10.		20 01 29*	Deterdženti koji sadrže opasne tvari
11.		20 01 31*	Citotoksici i citostatici
12.		20 01 33*	Baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
13.		20 01 35*	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
14.		20 01 37*	Drvo koje sadrži opasne tvari
15.		15 01 10*	Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
16.		15 01 11*	Metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
17.	OTPADNI PAPIR	15 01 01	Ambalaža od papira i kartona
18.		20 01 01	Papir i karton
19.	OTPADNI METAL	15 01 04	Ambalaža od metala
20.		20 01 40	Metali
21.	OTPADNO STAKLO	15 01 07	Staklena ambalaža
22.		20 01 02	Staklo
23.	OTPADNA PLASTIKA	15 01 02	Ambalaža od plastike
24.		20 01 39	Plastika
25.	OTPADNI TEKSTIL	20 01 10	Odjeća
26.		20 01 11	Tekstil
27.	KRUPNI OTPAD	20 03 07	Glomazni otpad
28.	JESTIVA ULJA I MASTI	20 01 25	Jestiva ulja i masti
29.	BOJE	20 01 28	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole koje nisu navedene pod 20 01 27
30.	DETERDŽENTI	20 01 30	Deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
31.	LIJEKOVI	20 01 32	Lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
32.	BATERIJE I AKUMULATORI	20 01 34	Baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33
33.	ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA	20 01 36	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35

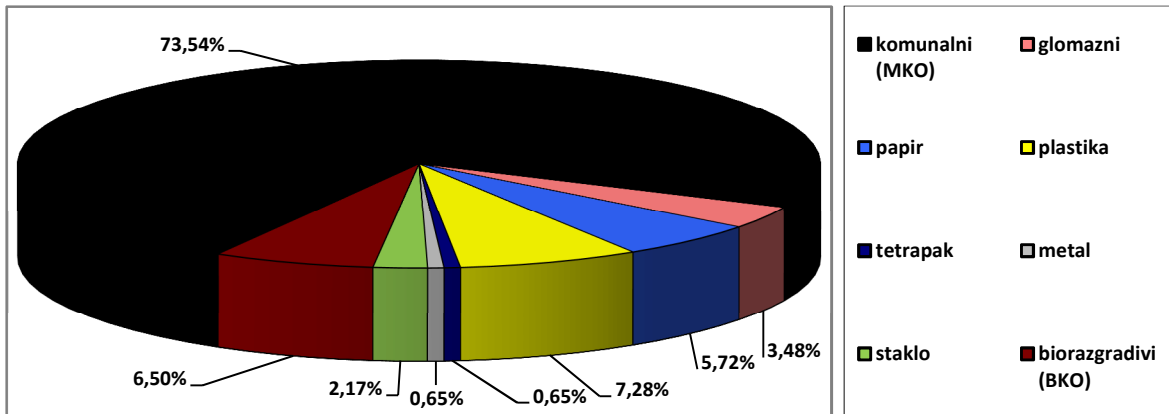
Grafikon 1.

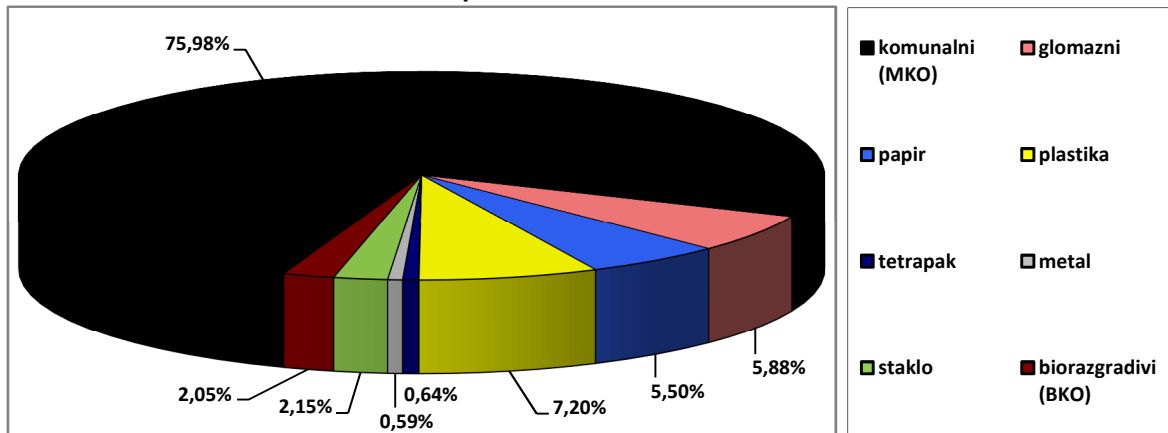
Grad Čakovec

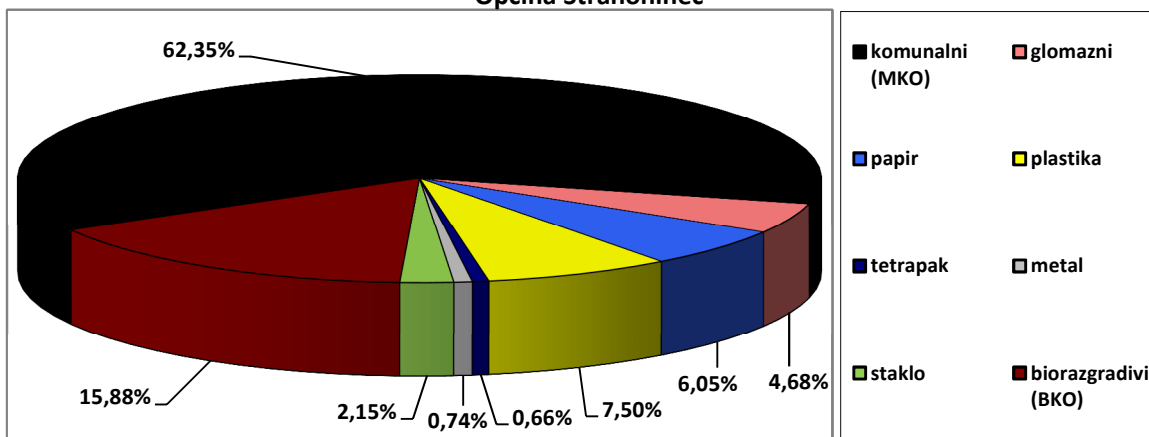
Općina Nedelišće

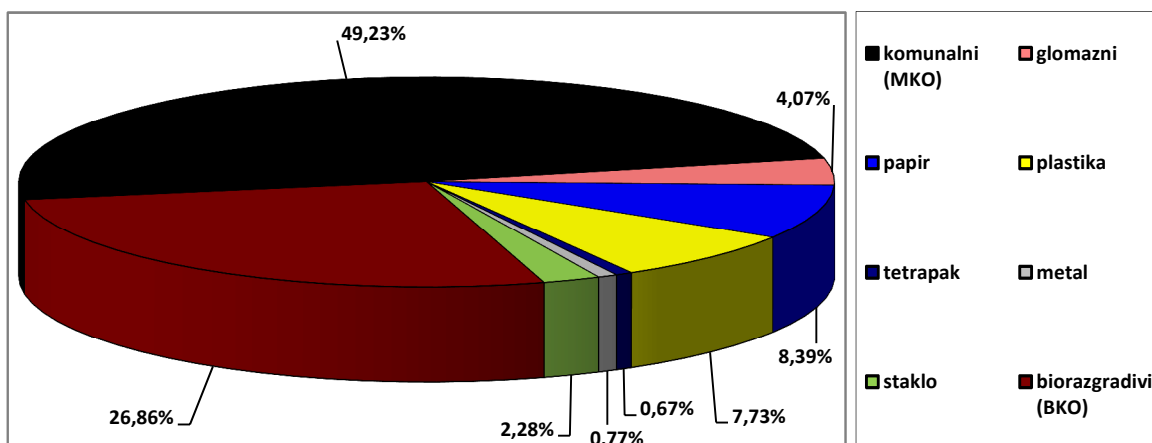
Općina Orehovica

Općina Strahoninec

Općina Šenkovec

Općina Mala Subotica

